

Mavi devrim

BEŞERİ VE EKONOMİK COĞRAFYA

Open Blue KARAYİP DENİZİ

Fotoğraf: Brian SKERRY

Panama'nın Karayip Denizi kıyısının 13 kilometre açığında, *Open Blue* adlı dünyanın en büyük açık deniz balık çiftliğinde, baklava biçimli balık kafesleri temizlenmek üzere sudan çıkarılmaktadır. Kafeslerin üstündeki dalgıçlar, kafesleri yüzeye çıkarmak için ortalarındaki içi boş kireçlere basınçlı hava pompalıyor. *Açık denizdeki çiftliklerin*, gıda konusunda yeni bir alan açabileceği düşünülmektedir.

Japon tarakları

KANADA

Fotoğraf: Brian SKERRY

Birer doğal su filtresi olan dev Japon tarakları, Kanada'ya bağlı Vancouver Adası açıklarındaki deneysel çiftlikte, balık atıklarıyla beslenmektedir.

Çiftlikte ayrıca göreye özgü karabalıkların, yakınlarındaki balık ağlarından gelen atıkları tüketmesi için denizhiyari ve kelp de kullanılmaktadır.

Alg patlaması FİLİPİNLER

Fotoğraf: Brian SKERRY

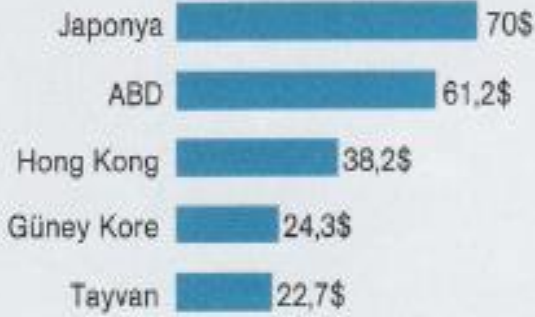
Filipinler'in en büyük gölü olan *Laguna de Bay'deki* tilapya ağlları, oluşmasında rol oynadıkları alg patlamasının içinde boğuluyor. Aşırı balık dolu gölde yüksek miktarda çiftlik balığı üretilmektedir fakat besinler oksijeni tüketip, balıkları öldüren *alg patlamalarını* tetiklemektedir.

Balık çiftliklerindeki üretim oranı DÜNYA GENELİ

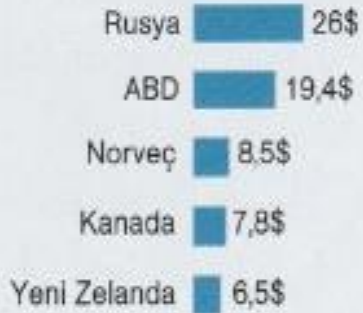
Kaynak: FAOSTAT, Küresel Ticaret Bilgi Servisi'nin Verileri Balık ve Diğer Deniz Ürünlerini Kapsamaktadır.

Çin'e ihracat

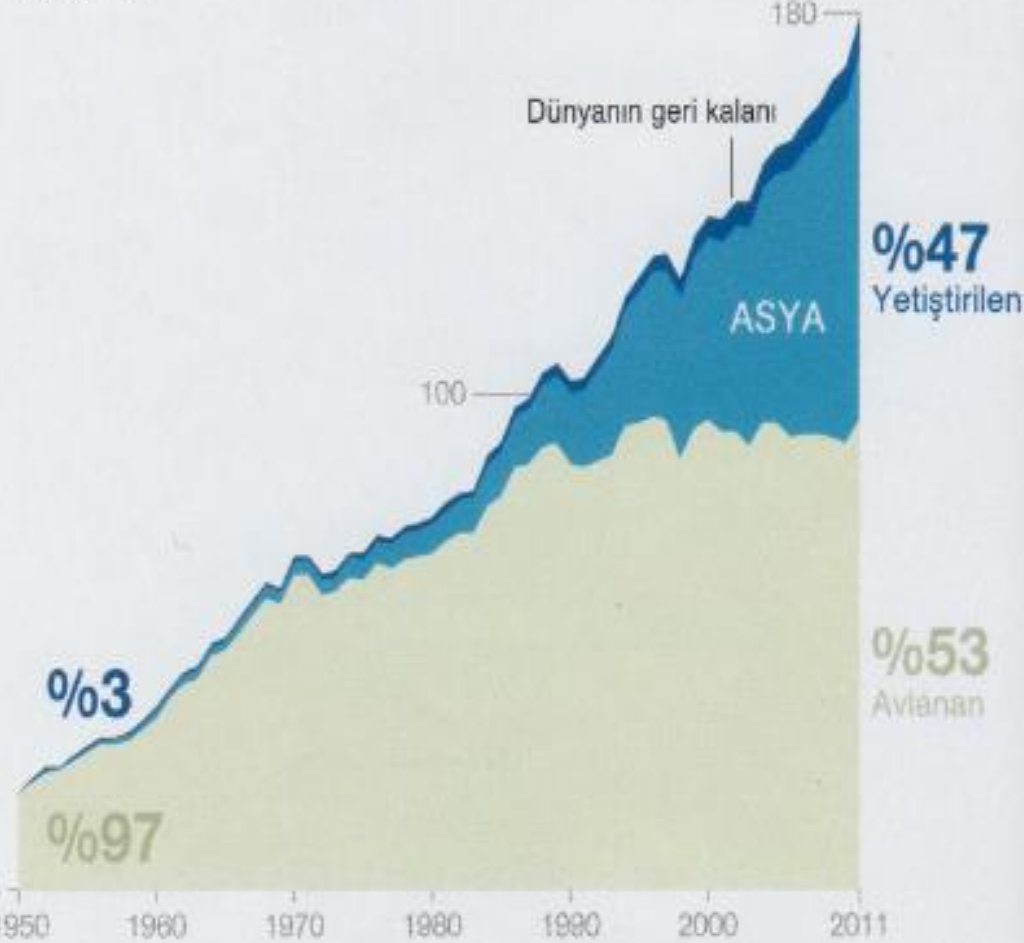
Milyar (dolar), 2013

Çin'den ithalat

Dünya genelinde balık çiftliklerinde üretim oranı, 1950–2011

Dünya genelinde tutulan balık miktarı artmamakta, *balık çiftlikleri* yayılmaktadır. Taleplerin arttığı, deniz balığı stoklarının pek çoğunun ise zaten aşırı avlandığı günümüzde tüm deniz ürünlerinin neredeyse yarısı, onlarca yıldır yüzde olarak çift haneli rakamlar hızında büyüyen *su ürünleri yetiştiriciliğinden* gelmektedir. Büyümenin büyük bölümü, balık çiftliklerinin yüzde 90'ının bulunduğu *Asya'da* gerçekleşmektedir.

Su tarlaları

FUJİ KIYILARI, ÇİN

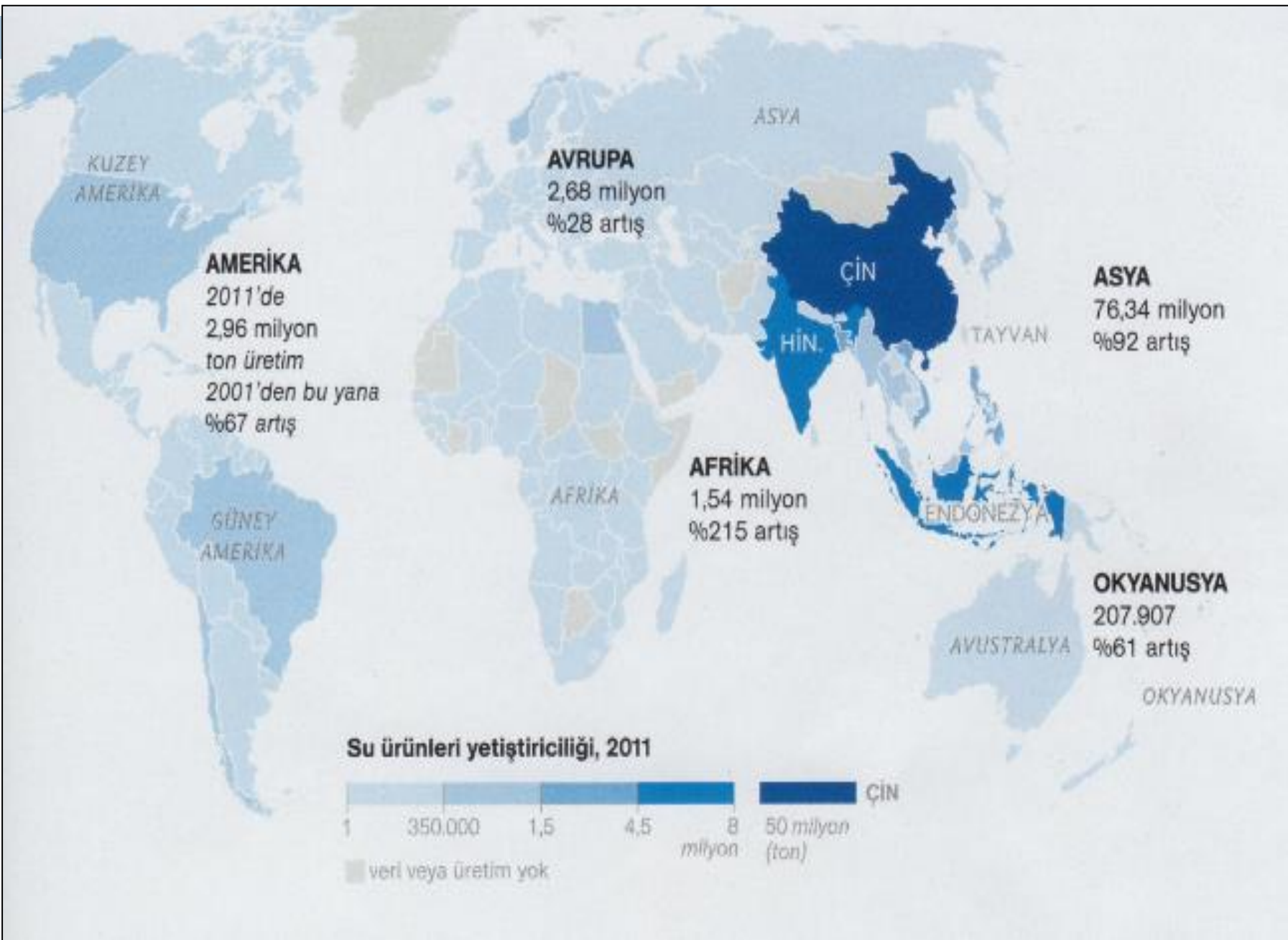
Fotoğraf: George STEINMETZ

Çin'in Fuji kıyılarında gün doğarken, *deniz yosunu çiftçileri*, su tarlalarında çalışmak üzere yola koyuluyor. Çin bu çiftlikler sayesinde, toprak veya tatlı su olmadan ve sadece karada suya karışan gübreden yararlanarak yılda 12 milyon ton gıda yetiştirmektedir. Dünya'nın yüzde 71'ini kaplayan okyanuslar, gıdamızın -şimdilik- yüzde 2'sinden azını sağlamaktadır.

Su ürünleri yetiştiriciliği DÜNYA GENELİ 2011

Kaynak: FAOSTAT, Küresel Ticaret Bilgi Servisi'nin Verileri Balık ve Diğer Deniz Ürünlerini Kapsamaktadır.

Açık deniz kafesleri KARAYİP DENİZİ

Fotoğraf: Brian SKERRY

Open Blue şirketinin açık denizdeki bir düzine kafesinden birinde bir dalgıç, hasattan önce 5 kiloluk bir kobyayı örnek olarak almaktadır.

Yüzbinlerce balık tutabilen ama kıyıya yakın somon kafesleri kadar dolu olmayan ve su dolaşımının daha iyi olduğu kafesler, çok az kirliliğe yol açmaktadır.

Kobyalar da somonlar kadar sağlıklı balık yağı içermektedir.

Balık iftlikleri TÜRKİYE

Fotoğraf: Doę. Dr. Deniz ÇOBAN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ SU ÜRÜNLERİ MüHENDİSLİğİ BÖLÜMÜ ğRETİM ÜYESİ

*evre ve şehircilik Bakanlığı'nın 2007 yılında yayımladığı **tebliğle** balık iftliklerinin denizlerde kurulabileceği alanlar kesin bir çerçeveye alınmıştır. Buna göre, balık iftliklerinin kurulabileceği yerlerde derinlik 30 metreden fazla, kıyıdan uzaklıksa en az 1,1 kilometre olmak zorundadır.*

